

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **V. H.**, zast. Mgr. Pavolem Kehllem, advokátem se sídlem Betlémské nám. 351/6, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2016, č. j. OAM-245/ZA-ZA11-ZA02-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2017, č. j. 4 Az 18/2016 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále také „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného (dále také „správní orgán“). Žalovaný jím rozhodl, že se stěžovateli neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Z odůvodnění rozsudku je patrné, že městský soud se vypořádal se žalobcem vznesenou námitkou neaktuálnosti zpráv a informací ohledně situace na Ukrajině a také s námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného správního rozhodnutí, kterou žalobce vznesl z důvodu chybějícího odůvodnění k neposkytnutí doplňkové ochrany dle zákona o azylu. Městský soud vyvrátil tvrzení žalobce ohledně neaktuálnosti zpráv, ze kterých žalovaný v době rozhodování o udělení mezinárodní ochrany vycházel. Žalovaný se dle názoru městského soudu správně zaměřil na aktuálnost podkladů, jež se vztahovaly k žalobcem uvedeným důvodům žádosti o azyl (především Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015 zabývající se vojenskou službou na Ukrajině a jejím odmítáním), a proto neobstálo paušální tvrzení žalobce o nepřijatelnosti rok starých údajů, byť některé informační podklady byly vydány přibližně rok před dnem vydání napadeného rozhodnutí. Městský soud rovněž neshledal žalobcem namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť důvody odepření doplňkové ochrany jsou dle něj podrobně v odůvodnění uvedeny, a to jak ve vztahu k povinnosti konat vojenskou službu, tak i nad rámec žalobcových tvrzení. Městský soud uzavřel, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, vydal přezkoumatelné rozhodnutí a v rámci žalobcových tvrzení přihlédl ke konkrétním okolnostem jeho individuálního případu.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Včas podanou kasační stížností, po jejím doplnění, se stěžovatel domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku městského soudu, a to ze tří důvodů, jež stěžovatel podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel shledává nezákonnost v postupu správního orgánu tím, že nedoplnil dokazování a neověřil pravdivost podkladových informací při zjišťování skutkového stavu ve správním řízení o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany při možnosti seznámit se s podkladovými informacemi vyjádřil pochybnost o hodnověrnosti zpráv ohledně aktuální situace na Ukrajině a upozornil, že se jedná o zprávy nepravdivé a bagatelizující. Vzhledem k tomu, že důkazní břemeno nesl ve správním řízení jen v omezené míře, bylo dle jeho názoru povinností žalovaného jako správního orgánu, aby dokazování doplnil a pravdivost zpráv ověřil, neboť stěžovatel neměl pravdivé zprávy jak doložit. Ve správním řízení tak v důsledku nezákonného postupu žalovaného nebyl řádně zjištěn skutkový stav, a pro tuto vytykanou vadu měl městský soud žalobou napadené rozhodnutí zrušit.

[4] Stěžovatel dále spatřuje nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí ve skutečnosti, že žalovaný ani městský soud se nevypořádaly s důvodem, pro který byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána. Stěžovatel je sice občanem Ukrajiny, nicméně etnickým Rusem, který by v případě nástupu do vojenské služby musel bojovat proti svým krajanům, což odmítá. V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí však není uvedeno, že touto skutečností není dán dostatečný důvod pro udělení mezinárodní ochrany, a proto stěžovatel namítá jeho nepřezkoumatelnost. Ostatně skutečným důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu se dle názoru stěžovatele nezabýval ani městský soud a jeho rozsudek tak rovněž trpí nepřezkoumatelností.

III. Vyjádření žalovaného

[5] Žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že správní rozhodnutí a rozsudek městského soudu jsou vydány v souladu s příslušnými právními předpisy. K námitkám stěžovatele uvádí, že tyto jsou uplatněny pouze v rovině nesouhlasu s právním posouzením provedeným městským soudem. Zprávy použité jako podkladový materiál rozhodnutí byly dle žalovaného přiměřeně aktuální, objektivně dosažitelné, dostatečně reprezentativní informace vycházející z různých zdrojů, které jsou zároveň obecně vnímány jako informace spolehlivé. Žalobce sám žádné konkrétní zprávy, které by popíraly zprávy použité žalovaným, nenabídl, pouze je paušálně zhodnotil jako nedostatečné, což ani neumožňuje zvažovat oprávněnost takové argumentace. Obavy z nástupu do vojenské služby byly dle žalovaného rovněž zákonným a přezkoumatelným způsobem v rozhodnutí vypořádány a stejně tak je vypořádal i městský soud, a proto žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti v plném rozsahu pro nedůvodnost, pokud nebude odmítnuta pro nepřijatelnost dle § 104a odst. 1 s. ř. s.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[7] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního odkazuje na své usnesení ze dne

pokračování

26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil.

[8] V projednávané věci přesah vlastních zájmů stěžovatele nebyl shledán.

[9] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval stěžovatelem tvrzenou nepřezkoumatelností. Kasační soud posoudil, zda jsou napadené rozhodnutí a rozsudek přezkoumatelné zejména ve vztahu k námitce stěžovatele a dospěl k názoru, že namítanou nepřezkoumatelnost neshledává. Stěžovatel jako důvod Žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 9. 3. 2016 (dále jen „Žádost“) v dokumentu Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dle § 10 odst. 2 zákona o azylu ze dne 14. 3. 2016 (dále jen „Poskytnutí údajů“) uvedl, že nechce jít do války. Důvodem udělení mezinárodní ochrany tedy mělo být odmítnutí výkonu vojenské služby při návratu na Ukrajinu, tedy do státu, jehož je občanem. Stěžovatel při bezprostředně následujícím pohovoru při odpovědi na otázku proč si myslí, že by měl být na Ukrajině povolán do armády, odpověděl mimo jiné, že nemůže bojovat, protože se cítí jako Rus a nechápe, jak může střílet vlastní lidi. V podané kasační stížnosti stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí i rozsudku, neboť žalovaný ani správní soud se nezabývaly skutečným důvodem podání Žádosti, tedy etnicitou stěžovatele při výkonu vojenské služby.

[10] Stížnostní námitkou se stěžovatel snaží poukázat na to, že jeho neochota nastoupit v případě povolání do ukrajinských ozbrojených sil nebyla žalovaným ani správním soudem posouzena ve světle jeho ruské národnosti, která mu dle jeho svědomí neumožňuje bojovat proti krajanům. Kasační soud se stěžovatelem nesouhlasí, neboť z odůvodnění správního rozhodnutí, na které odkazuje rozsudek městského soudu, vyplývá, že jde o správní rozhodnutí vztahující se k individuální osobě stěžovatele se zohledněním jeho národnosti. Ovšem skutečnost, že národnost při odepření vojenské služby pro účely udělení mezinárodní ochrany nehraje roli, je zřejmá, byť to není výslovně uvedeno. Na výsledek v podobě neudělení mezinárodní ochrany samotná národnost žadatele mít vliv nemůže. Plnění branné povinnosti je povinností občanskou, která se vztahuje k občanství, nikoliv k národnosti, respektive národnost není překážkou plnění občanské povinnosti a není tak v této souvislosti důvodem udělení mezinárodní ochrany. Výjimkami by byla situace, kdyby nastoupením do ukrajinských ozbrojených sil hrozilo žadateli akutní nebezpečí ze strany teroristických organizací a ukrajinský stát by nebyl schopen zajistit bezpečnost svých branců (viz obdobně rozsudek ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, publ. pod č. 2406/2011 Sb. NSS) nebo by při vojenských akcích docházelo k páčání vojenských zločinů (např. etnické čistky, genocida) a porušování mezinárodního práva v této oblasti anebo by stěžovateli z důvodu jeho národnosti hrozila v ukrajinských ozbrojených silách vážná újma ve smyslu zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že ani jedna z výše uvedených okolností nevyšla v průběhu řízení ve věci udělení mezinárodní ochrany najevo, ani v řízení před správním soudem nic nenasvědčovalo tomu, že by takové okolnosti existovaly, neshledává kasační soud tuto námitku nepřezkoumatelností jako důvodnou.

[11] Nejvyšší správní soud se dále zabýval hodnověrností zpráv ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, které byly žalovaným použity spolu s výpovědí stěžovatele jako podklad pro vydání správního rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, neboť vyřešení této otázky úzce souvisí s námitkou nezákonnosti. Dle stěžovatele z použitých zpráv plynou nepravdivé a bagatelizující poznatky ohledně politické a bezpečnostní situace na Ukrajině. Kasační soud po seznámení se se zprávami, které byly podkladem pro vydané rozhodnutí a které jsou v odůvodnění řádně uvedeny, dospěl k závěru, že není důvodu pochybovat o jejich hodnověrnosti či aktuálnosti. Použité zprávy pocházejí z různých řádně citovaných zdrojů, a to vládních i nevládních, jsou relevantní a časově se vztahují k době, v níž bylo o neposkytnutí mezinárodní ochrany rozhodnuto. Kasační soud tak tyto

informace a jejich užití posoudil jako souladné se svojí judikaturou (viz rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81).

[12] Nejvyšší správní soud ve výběru a užití podkladových informací žalovaným neshledává pochybení. Stěžovatel jako žadatel o mezinárodní ochranu však při seznamování se s podkladovými informacemi pro vydání rozhodnutí prohlásil, že se s nimi nechce seznamovat, neboť je pokládá za oficiální zprávy, které nejsou hodnověrné. Žádné důkazy na podporu svého tvrzení však nenavrhl, byť k tomu byl vyzván. Stěžovatel namítá nezákonnost postupu správního orgánu, neboť za něj nedoplnil dokazování a pravdivost zpráv neověřil. Kasační soud v tomto postupu správního orgánu nezákonnost neshledává. Skutečnost, že v řízení o poskytnutí mezinárodní ochrany je důkazní břemeno děleno mezi žadatele o poskytnutí mezinárodní ochrany a správní orgán, neznamená, že žadatel je zbaven důkazního břemena úplně, resp. že správní orgán musí tvrzení účastníků řízení vztahující se ke skutkovému stavu dokazovat za ně samotné. Pokud by stěžovatel své tvrzení o nehodnověrnosti podkladových informací nějak doložil, buď předložením jiných informací, nebo alespoň je podloženým způsobem zpochybnil, bylo by možné uvažovat o unesení důkazního břemena vztahujícího se k jeho tvrzení a ke skutkovému stavu. Správní orgán však jiné zprávy k objasnění politické a bezpečnostní situace na Ukrajině neměl k dispozici, a tedy bylo na stěžovateli, aby dokázal svoje tvrzení. Stěžovatel svým obecným vyjádřením unesl toliko břemeno tvrzení, ovšem nijak neunesl břemeno důkazní. Námitku nezákonnosti spočívající v nedokázání stěžovatelem tvrzených skutečností správním orgánem kasační soud shledává vzhledem k výše uvedenému jako nedůvodnou. Správní řízení o udělení mezinárodní ochrany nebylo zatíženo stěžovatelem namítanou vadou v podobě nesprávně zjištěného skutkového stavu.

V. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji podle § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu